

Afyon Kocatepe Üniversitesi

Eğitim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı

Öğrencileri İçin Yapay Zekâ Kullanımına İlişkin

Uygulama Esasları

1. Amaç

Bu uygulama esaslarının amacı, İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı öğrencilerinin üretken yapay zekâ araçlarını öğrenme, öğretim tasarımı, akademik çalışma ve mesleki gelişim süreçlerinde etik, şeffaf, sorumlu ve pedagojik olarak uygun biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

Programımız, yapay zekâ araçlarının eğitimden tamamen dışlanmasını gerçekçi ve pedagojik açıdan uygun görmemektedir. Bunun yerine öğrencilerin bu araçları öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği eleştirel düşünme, pedagojik karar verme, özgün üretim, akademik dürüstlük ve mesleki sorumluluk ilkeleri çerçevesinde kullanmaları teşvik edilir.

2. Kapsam

Bu esaslar, İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı kapsamında yürütülen tüm derslerde, ödevlerde, projelerde, sunumlarda, ders planlarında, mikro öğretim uygulamalarında, materyal geliştirme çalışmalarında, ölçme-değerlendirme etkinliklerinde, portfolyo (öğrenci ürün dosyası) çalışmalarında ve öğretmenlik uygulamasıyla ilişkili yazılı ya da sözlü üretimlerde öğrencilerin yapay zekâ kullanımını kapsar.

Dersin niteliğine, ölçme-değerlendirme yöntemine ve öğrenme çıktısına bağlı olarak yapay zekâ kullanımının kapsamı ders sorumlusu tarafından sınırlandırılabilir, genişletilebilir veya belirli görevlerde tamamen yasaklanabilir.

3. Tanımlar

Yapay Zekâ Araçları: Metin, görsel, ses, kod, tablo, özet, çeviri, geri bildirim, ders etkinliği, soru, değerlendirme ölçütü veya benzeri içerikler üretebilen dijital sistemlerdir.

Üretken Yapay Zekâ: Kullanıcı tarafından verilen istemlere (prompt) bağlı olarak yeni metin, görsel, etkinlik, soru, açıklama, çeviri, özet veya öneri üretebilen yapay zekâ sistemleridir.

Etik Kullanım: Yapay zekâ araçlarının öğrencinin kendi düşünme, öğrenme, üretme ve değerlendirme sorumluluğunu ortadan kaldırmayacak; aksine bu süreçleri destekleyecek şekilde, açık beyanla ve akademik dürüstlük ilkelerine uygun olarak kullanılmalıdır.

Beyan: Öğrencinin hangi yapay zekâ aracını, hangi amaçla, çalışmanın hangi aşamasında ve ne ölçüde kullandığını açıkça belirtmesidir.

4. Temel İlkeler

İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı'nda yapay zekâ kullanımında aşağıdaki ilkeler esas alınır:

1. **Şeffaflık:** Öğrenci, yapay zekâdan yararlandığı her akademik çalışmada bu kullanımı açıkça beyan eder.
2. **Akademik dürüstlük:** Yapay zekâ tarafından üretilen içerik, öğrencinin kendi özgün düşüncesi, akademik emeği veya entelektüel çıktısı gibi sunulamaz.
3. **Öğrenci sorumluluğu:** Yapay zekâ çıktılarının doğruluğu, uygunluğu, etik niteliği, kaynakları ve nihai çalışmaya entegrasyonu öğrencinin sorumluluğundadır.
4. **Pedagojik uygunluk:** Yapay zekâ, İngilizce öğretmeni adayının pedagojik karar verme, ders planlama, materyal geliştirme, ölçme-değerlendirme ve yansıtıcı düşünme becerilerini desteklemek amacıyla kullanılabilir; bu becerilerin yerine geçemez.
5. **Özgün katkı:** Teslim edilen her çalışmada öğrencinin kendi analizi, yorumu, gerekçelendirmesi, pedagojik tercihi ve mesleki muhakemesi açıkça görünür olmalıdır.
6. **Veri gizliliği:** Öğrenciler; kişisel verileri, sınıf arkadaşlarına ait bilgileri, okul deneyimi veya öğretmenlik uygulaması kapsamında elde edilen öğrenci bilgilerini, gözlem notlarını, ses/görüntü kayıtlarını veya kurumsal belgeleri kamuya açık yapay zekâ araçlarına yükleyemez.
7. **Eleştirel kontrol:** Yapay zekâ çıktıları doğrudan doğru kabul edilmez; doğruluk, kaynak güvenilirliği, kültürel uygunluk, yaş düzeyine uygunluk, önyargı, dil düzeyi ve pedagojik amaç bakımından öğrenci tarafından kontrol edilir.

5. İzin Verilen Kullanımlar

Aşağıdaki kullanımlar, ders sorumlusunun aksi yönde bir sınırlama getirmediği durumlarda, beyan edilmek koşuluyla uygun kabul edilir:

5.1. Ders Planı ve Öğretim Tasarımı

Öğrenciler yapay zekâ araçlarından;

- ders planı için ön fikir geliştirme,
- kazanım yazımı üzerinde düşünme,
- ders hazırlama aşamaları için alternatif üretme,
- farklı yaş, seviye ve öğrenci ihtiyaçlarına göre etkinlik uyarlama,
- sınıf içi etkileşimi artıracak görev önerileri alma,
- materyal kullanımına ilişkin seçenekleri karşılaştırma,
- ders planının tutarlılığına ilişkin biçimlendirici geri bildirim alma

amaçlarıyla yararlanabilirler.

Ancak nihai ders planı; öğrencinin kendi pedagojik gerekçelerini, sınıf bağlamına ilişkin kararlarını ve öğretmenlik mesleği bilgisine dayalı özgün tercihlerini içermelidir.

5.2. Sunum ve Akademik Çalışma Hazırlığı

Öğrenciler yapay zekâ araçlarını;

- sunum konusu için beyin fırtınası yapma,
- sunum akışını yapılandırma,
- tartışma soruları geliştirme,
- kavramları sadeleştirme,
- örnek olay ya da sınıf içi tartışma senaryoları üretme,
- görsel veya tablo taslağı oluşturma,
- sunum dilini açıklık ve tutarlılık bakımından gözden geçirme

amaçlarıyla kullanabilirler.

Bununla birlikte, sunumda yer alan akademik yorumlar, kaynak seçimi, eleştirel değerlendirme ve sonuçlandırma öğrencinin kendi çalışması olmalıdır.

5.3. Ölçme ve Değerlendirme

Öğrenciler yapay zekâ araçlarından;

- ölçme aracı tasarımı için örnek madde türleri görme,
- dereceli puanlama anahtarı taslağı oluşturma,
- ölçütleri açıklama,
- soru maddelerinin yaş ve dil düzeyine uygunluğunu tartışma,
- alternatif geribildirim cümleleri üretme,
- biçimlendirici değerlendirme etkinlikleri tasarlama

amacıyla destek alabilirler.

Ancak geliştirilen test, rubrik, değerlendirme formu veya geribildirim örneklerinin geçerliği, güvenilirliği, dil düzeyi, pedagojik uygunluğu ve nihai düzenlemesi öğrenci tarafından yapılmalıdır.

5.4. Dil Gelişimi ve Yazılı Anlatım

Öğrenciler yapay zekâ araçlarını;

- dil bilgisi ve yazım hatalarını fark etme,
- akademik metinde açıklık ve tutarlılık üzerine geri bildirim alma,
- kelime seçimi alternatiflerini görme,
- kendi yazdıkları metinleri geliştirmek için öneri alma,
- İngilizce ifade çeşitliliğini artırma,
- kendi öğrenmesini destekleyen pratik etkinlikler oluşturma

amacıyla kullanabilirler.

Ancak öğrencinin dil yeterliğinin değerlendirildiği ödev, sınav, portfolyo veya performans görevlerinde yapay zekâ kullanımı ders sorumlusunun açık iznine bağlıdır. Dil üretiminin öğrencinin gerçek yeterliğini yansıtması esastır.

6. Sınırlı veya Ders Sorumlusu İznine Bağlı Kullanımlar

Aşağıdaki durumlarda yapay zekâ kullanımı yalnızca ders sorumlusunun açık izniyle mümkündür:

1. Notlandırılmış yazılı ödevlerde metnin içerik, argüman veya analiz düzeyinde yapay zekâ yardımıyla oluşturulması.
2. Portfolyo, yansıtıcı günlük, öğretmenlik uygulaması raporu, sınıf gözlem raporu veya deneyim anlatısı gibi öğrencinin kişisel mesleki gelişimini göstermesi beklenen çalışmalarda yapay zekâdan metin üretimi amacıyla yararlanılması.
3. Ders planı, materyal tasarımı veya ölçme aracı gibi ürünlerde yapay zekâ çıktılarının önemli ölçüde kullanılması.
4. Çeviri, yeniden yazım veya dil düzeltme araçlarının, öğrencinin dil performansının değerlendirildiği görevlerde kullanılması.
5. Öğrencinin gerçek sınıf, okul, öğretmen, akran veya çocuklara ilişkin veri içeren içerikleri yapay zekâ sistemlerine işleterek analiz ettirmesi.
6. Görsel, ses, video, animasyon veya dijital materyal üretiminde yapay zekâ araçlarının kullanılması.

Bu tür kullanımlarda öğrenci, ders sorumlusunun belirlediği beyan, açıklama, ek dosya, işlem kaydı veya sözlü savunma koşullarına uymakla yükümlüdür.

7. Yasaklanan Kullanımlar

Aşağıdaki kullanımlar akademik dürüstlük ilkelerine aykırı kabul edilir:

1. Yapay zekâ tarafından üretilen bir metni, ders planını, materyali, sunumu, raporu, yansıtıcı günlüğü, portfolyo bölümünü veya ödevi kendi çalışması gibi sunmak.
2. Yapay zekâ çıktısını küçük değişikliklerle düzenleyip özgün akademik üretim gibi teslim etmek.
3. Yapay zekâ kullanımını gizlemek veya eksik beyan etmek.
4. Ders sorumlusunun açıkça yasakladığı bir görevde yapay zekâ kullanmak.
5. Sınav, kısa sınav (quiz), çevrim içi test, sınıf içi yazma görevi veya bireysel performans ölçümü sırasında yapay zekâ kullanmak.
6. Yapay zekâdan üretilmiş sahte kaynak, uydurma atıf, var olmayan makale, yanlış bibliyografya veya doğrulanmamış bilgi kullanmak.
7. Öğretmenlik uygulaması, okul deneyimi, sınıf gözlemi veya gerçek öğrenci performansına ilişkin bilgileri anonimleştirmeden yapay zekâ sistemlerine girmek.
8. Başka bir öğrencinin çalışmasını yapay zekâ ile değiştirerek kendi çalışması gibi sunmak.
9. Yapay zekâ tarafından üretilen içerikleri, kullanılan araç ve kapsamı belirtmeden kaynakça, ek veya açıklama dışında çalışmaya dahil etmek.
10. Yapay zekâyı öğrencinin yerine akademik karar veren, yorum yapan, değerlendiren veya nihai sonucu oluşturan bir araç olarak kullanmak.

8. Yapay Zekâ Kullanım Beyanı

Yapay zekâdan yararlanılan her çalışmada öğrenci aşağıdaki bilgileri içeren kısa bir beyan eklemelidir:

- kullanılan yapay zekâ aracının adı,
- mümkünse sürümü veya erişim tarihi,
- kullanım amacı,
- çalışmanın hangi aşamasında kullanıldığı,
- yapay zekâ katkısının kapsamı,
- öğrencinin çıktıları nasıl kontrol ettiği ve düzenlediği.

Örnek Beyan

Bu çalışmada yapay zekâ aracı, ders planı için etkinlik fikirleri geliştirmek ve hazırladığım ölçme-değerlendirme rubriği hakkında biçimlendirici geri bildirim almak amacıyla kullanılmıştır. Yapay zekâ tarafından üretilen öneriler tarafımdan pedagojik uygunluk, yaş düzeyi, dil seviyesi ve dersin öğrenme çıktıları açısından değerlendirilmiş; nihai ders planı ve açıklamalar kendi akademik ve mesleki kararlarıma göre hazırlanmıştır. Çalışmanın tüm akademik ve etik sorumluluğu tarafıma aittir.

9. Öğrenci Yükümlülükleri

Öğrenciler;

1. Bölümün/Programın web sayfasında ya da Dersin izlencesinde yer alan yapay zekâ kullanım politikasını okumakla yükümlüdür.
2. Belirsizlik durumunda yapay zekâ kullanmadan önce ders sorumlusuna danışmalıdır.
3. Yapay zekâ kullanımını açık, doğru ve eksiksiz biçimde beyan etmelidir.
4. Yapay zekâ çıktılarındaki hataları, önyargıları, kültürel uygunsuzlukları, yanlış kaynakları ve pedagojik sorunları kontrol etmelidir.
5. Teslim ettiği çalışmanın nihai içeriğinden, doğruluğundan ve etik uygunluğundan sorumludur.
6. Yapay zekâyı kendi öğrenmesini, mesleki gelişimini ve öğretmenlik becerilerini destekleyen bir araç olarak görmeli; kendi akademik emeğinin yerine koymamalıdır.

10. Ders Sorumlularının Yükümlülükleri

Ders sorumluları;

1. Ders bilgilendirme toplantısında veya izlencesinde yapay zekâ kullanımına ilişkin açık bir ifade bulundurur.
2. Hangi görevlerde yapay zekâ kullanımına izin verildiğini, hangi görevlerde sınırlandırıldığını ve hangi görevlerde yasaklandığını açıklar.
3. Yapay zekâ kullanımının nasıl beyan edileceğini öğrencilere duyurur.
4. Değerlendirme ölçütlerinde öğrencinin özgün katkısını, pedagojik gerekçelendirmesini, süreç içindeki gelişimini ve eleştirel düşünmesini görünür kılacak ölçütlere yer verir.
5. Gerekli gördüğünde öğrenciden taslak, işlem kaydı, yansıtıcı açıklama, sözlü savunma, sınıf içi performans veya ek kanıt isteyebilir.
6. Yapay zekâ tespit araçlarını tek başına kesin kanıt olarak değil, yalnızca destekleyici bir gösterge olarak değerlendirir.
7. Öğrencileri yapay zekânın olanakları, sınırlılıkları, yanlış bilgi üretme riski, veri gizliliği ve akademik etik konusunda bilgilendirir.

11. Değerlendirme Sürecinde Yapay Zekâ Kullanımı

Yapay zekâ kullanımına izin verilen görevlerde öğrencinin yapay zekâdan yararlanmış olması tek başına olumsuz değerlendirme nedeni değildir. Değerlendirmede esas olan, öğrencinin;

- öğrenme çıktısına ulaşip ulaşmadığı,
- kendi pedagojik kararlarını gerekçelendirip gerekçelendiremediği,
- yapay zekâ çıktısını eleştirel biçimde değerlendirip değerlendirmedeği,
- nihai ürüne özgün katkı sunup sunmadığı,
- akademik etik ve beyan kurallarına uyup uymadığıdır.

Ders sorumlusu gerekli gördüğünde öğrenciden çalışmasının belirli bölümlerini sözlü olarak açıklamasını, ders planındaki tercihlerini gerekçelendirmesini, kullandığı istemleri (prompt) paylaşmasını veya sürecini yansıtıcı bir notla açıklamasını isteyebilir.

12. İngilizce Öğretmenliği Programına Özgü Kullanım Örnekleri

Uygun Kullanım Örnekleri

- “A2 düzeyinde 6. sınıf öğrencileri için geçmiş zaman (past tense) konusunu iletişimsel yaklaşımla öğretecek üç ısınma etkinliği (warm-up) öner.”
- “Hazırladığım ders planındaki öğrenme çıktıları ile ölçme etkinlikleri tutarlı mı? Güçlü ve zayıf yönleri belirt.”
- “Bu mikro öğretim sunumu için öğrencileri daha aktif kılacak alternatif etkileşim biçimleri öner.”
- “Bu dereceli puanlama anahtarının (rubrik) ölçütleri açık mı? Ölçütleri daha gözlenebilir davranışlarla ifade etmem için öneri ver.”
- “Bu etkinlik kültürel açıdan kapsayıcı mı? Olası önyargıları belirt.”
- “Bu paragrafın dilini akademik İngilizce açısından daha açık hâle getirmek için öneriler sun; ancak içeriği değiştirme.”

Uygun Olmayan Kullanım Örnekleri

- “Bu ders için bana eksiksiz bir ders planı yaz; aynen teslim edeceğim.”
- “Bu yansıtıcı yazıyı (reflection paper) benim yerime yaz.”
- “Bu makaleyi okumadan bana akademik eleştiri yazısı hazırla.”
- “Bu portfolyo girişini öğretmen adayı olarak kendi deneyimim gibi yaz.”
- “Bu öğrenci gözlem notlarını analiz et; içinde öğrencilerin isimleri ve okul bilgileri var.”
- “Bu evde yapılan sınavın (take-home exam) sorularının cevaplarını üret.”

13. Veri Güvenliği ve Mahremiyet

Öğrenciler, yapay zekâ araçlarını kullanırken aşağıdaki bilgileri paylaşamaz:

- gerçek öğrenci adları,
- okul, sınıf, öğretmen veya veli bilgileri,
- kişisel iletişim bilgileri,

- sınav kâğıtları veya öğrenci performans örnekleri,
- ses, video veya görüntü kayıtları,
- öğretmenlik uygulaması kapsamında edinilen gizli bilgiler,
- kurum içi belgeler,
- telif hakkı veya gizlilik içeren materyaller.

Gerekli durumlarda veri anonimleştirilmeli ve ders sorumlusundan izin alınmalıdır.

14. İhlal Durumunda İzlenecek Süreç

Yapay zekâ kullanımının beyan edilmemesi, yanlış beyan edilmesi, yasaklı görevlerde kullanılması veya yapay zekâ çıktısının öğrencinin kendi özgün çalışması gibi sunulması akademik dürüstlük ihlali olarak değerlendirilir.

Bu durumda ders sorumlusu;

1. öğrenciden açıklama isteyebilir,
2. çalışmanın taslaklarını veya süreç kanıtlarını talep edebilir,
3. sözlü savunma veya ek değerlendirme yapabilir.

Ek-1. Ders İzlencelerine Eklenebilecek Yapay Zekâ Kullanım Politikası Metni

Yapay Zekâ Kullanım Politikası

Bu derste yapay zekâ araçlarının öğrenme sürecini destekleyici biçimde kullanılması, ders sorumlusunun belirlediği sınırlar içinde ve açık beyan koşuluyla mümkündür. Öğrenciler yapay zekâ araçlarını beyin fırtınası yapma, taslak geliştirme, ders planı için alternatif etkinlik önerileri alma, materyal geliştirme fikirleri üretme, ölçme-değerlendirme aracı veya rubrik taslağı hakkında geri bildirim edinme, sunum akışını yapılandırma ve kendi yazılı anlatımlarını dilsel açıdan gözden geçirme gibi biçimlendirici amaçlarla kullanabilirler.

Ancak yapay zekâ tarafından üretilen içerikler öğrencinin kendi akademik, mesleki veya entelektüel çıktısı gibi sunulamaz. Teslim edilen her çalışmada öğrencinin özgün katkısı, pedagojik gerekçelendirmesi, eleştirel değerlendirmesi ve mesleki muhakemesi açıkça görünür olmalıdır.

Yapay zekâ kullanılan çalışmalarda öğrenci; kullanılan aracı, kullanım amacını, kullanım kapsamını ve yapay zekâ çıktısını nasıl kontrol edip düzenlediğini açıkça beyan etmekle yükümlüdür. Beyan edilmeyen, ders sorumlusunun belirlediği sınırları aşan veya öğrencinin yerine akademik üretim yapan yapay zekâ kullanımı akademik dürüstlük ihlali olarak değerlendirilir.

Bu derste yapay zekâ kullanımıyla ilgili tereddüt yaşanması durumunda öğrencinin çalışmasını teslim etmeden önce ders sorumlusuna danışması beklenir.

Ek-2. Yapay Zekâ Kullanım Beyanı Formu

Dersin Adı:

Öğretim Elemanı:

Öğrencinin Adı Soyadı:

Öğrenci Numarası:

Çalışmanın Türü: Ödev / Proje / Sunum / Ders Planı / Portfolyo / Materyal Tasarımı / Diğer

Teslim Tarihi:

1. Yapay Zekâ Kullanım Durumu

- Bu çalışmada herhangi bir yapay zekâ aracı kullanmadım.
- Bu çalışmada yapay zekâ aracı kullandım. Detaylar aşağıda belirtilmiştir.

2. Kullanılan Yapay Zekâ Aracı

Araç adı:

Sürüm / erişim tarihi:

Kullanım amacı:

Kullanım aşaması:

- Beyin fırtınası
- Taslak oluşturma
- Ders planı fikri geliştirme
- Etkinlik önerisi alma
- Materyal tasarımı
- Ölçme-değerlendirme aracı geliştirme
- Rubrik oluşturma
- Dil kontrolü
- Geri bildirim alma
- Diğer: .....

3. Kullanım Kapsamı

Yapay zekâ aracından nasıl yararlandığınızı kısaca açıklayınız:

.....

.....

.....

4. Öğrencinin Kontrol ve Düzenleme Süreci

Yapay zekâ çıktısını nasıl kontrol ettiğinizi, değiştirdiğinizi, doğruladığınızı veya yeniden düzenlediğinizi açıklayınız:

.....
.....
.....

5. Öğrenci Beyanı

Bu çalışmada yapay zekâ kullanımına ilişkin yukarıda verdiğim bilgilerin doğru olduğunu; yapay zekâ araçlarını dersin ve programın etik kullanım ilkelerine uygun biçimde kullandığımı; yapay zekâ tarafından üretilen içerikleri kendi özgün akademik veya entelektüel çıktım gibi sunmadığımı; teslim ettiğim nihai çalışmanın akademik, pedagojik ve etik sorumluluğunun tarafıma ait olduğunu kabul ederim.

Ad Soyad:

İmza:

Tarih:

Ek-3. Öğrenci Bilgilendirme ve Taahhüt Formu

İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencileri İçin Yapay Zekâ Kullanımına İlişkin Bilgilendirme ve Taahhüt Formu

İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı kapsamında yürütülen derslerde yapay zekâ araçlarının öğrenme sürecini destekleyici biçimde kullanılabilmesi; ancak bu kullanımın etik, şeffaf, sorumlu ve akademik dürüstlük ilkelerine uygun olması gerektiği tarafıma açıklanmıştır.

Bu kapsamda;

1. Yapay zekâ araçlarını ders planı hazırlama, etkinlik geliştirme, sunum için beyin fırtınası yapma, ölçme-değerlendirme aracı hazırlama, rubrik taslağı oluşturma, dil kontrolü alma ve biçimlendirici geri bildirim edinme gibi öğrenmeyi destekleyici amaçlarla kullanabileceğimi,
2. Yapay zekâ tarafından üretilen bir metni, ödevi, sunumu, ders planını, portfolyo bölümünü, yansıtıcı yazıyı veya akademik çalışmayı kendi özgün ürünüm gibi sunamayacağımı,
3. Yapay zekâ kullandığım çalışmalarda kullanılan aracı, kullanım amacını ve kullanım kapsamını açıkça beyan etmem gerektiğini,
4. Ders sorumlusunun belirlediği sınırları aşan veya yasakladığı görevlerde yapay zekâ kullanmam gerektiğini,
5. Sınav, kısa sınav, çevrim içi test, sınıf içi yazma görevi veya bireysel performans ölçümü sırasında izin verilmedikçe yapay zekâ kullanamayacağımı,
6. Öğretmenlik uygulaması, okul deneyimi, sınıf gözlemi veya gerçek öğrenci performansına ilişkin kişisel ve gizli bilgileri yapay zekâ araçlarına giremeyeceğimi,
7. Yapay zekâ çıktılarının doğruluğunu, uygunluğunu, kaynaklarını, önyargılarını, yaş ve seviye uygunluğunu kontrol etmenin benim sorumluluğumda olduğunu,
8. Beyan edilmeyen veya öğrencinin kendi akademik emeği yerine geçen yapay zekâ kullanımının akademik dürüstlük ihlali olarak değerlendirilebileceğini

okudum, anladım ve kabul ediyorum.

Öğrencinin Adı Soyadı:

Öğrenci Numarası:

Sınıfı:

Tarih:

İmza:

Ek-4. Ders Sorumluları İçin Yapay Zekâ Kullanımı Kontrol Listesi

Bu kontrol listesi, ders sorumlularının derslerinde yapay zekâ kullanımına ilişkin beklentileri açıklaştırmaları ve değerlendirme sürecinde tutarlılık sağlamaları amacıyla hazırlanmıştır.

A. Ders İzlenesi Kontrolü

- Ders izlencesinde yapay zekâ kullanımına ilişkin açık bir politika metni bulunmaktadır.
- Hangi görevlerde yapay zekâ kullanımına izin verildiği belirtilmiştir.
- Hangi görevlerde yapay zekâ kullanımının sınırlandırıldığı belirtilmiştir.
- Hangi görevlerde yapay zekâ kullanımının yasak olduğu belirtilmiştir.
- Yapay zekâ kullanımının nasıl beyan edileceği açıklanmıştır.
- Değerlendirme ölçütlerinde öğrencinin özğün katkısına yer verilmiştir.

B. Ödev ve Değerlendirme Tasarımı Kontrolü

- Ödev, öğrencinin kendi pedagojik kararlarını göstermesine olanak tanımaktadır.
- Öğrenciden yalnızca ürün değil, süreç açıklaması da istenmektedir.
- Gerekli durumlarda taslak, yansıtıcı not, sözlü savunma veya uygulama performansı talep edilebilmektedir.
- Rubrikte özğünlük, pedagojik gerekçelendirme ve eleştirel değerlendirme ölçütleri yer almaktadır.
- Yapay zekâ çıktısını doğrudan teslim etmeyi engelleyecek bağlamsal ve uygulamalı görevler tasarlanmıştır.

C. Öğrenci Bilgilendirme Kontrolü

- Öğrencilere yapay zekânın izin verilen kullanımları açıklanmıştır.
- Öğrencilere yasaklanan kullanımlar açıklanmıştır.
- Veri gizliliği ve mahremiyet konusunda bilgilendirme yapılmıştır.
- Yapay zekâ çıktılarının hatalı, yanılı veya uydurma kaynak içerebileceği açıklanmıştır.
- Öğrencilere beyan formu örneği gösterilmiştir.

D. Değerlendirme Süreci Kontrolü

- Yapay zekâ tespit araçlarının tek başına kesin kanıt olarak kullanılmaması gerektiği dikkate alınmıştır.
- Şüpheli durumlarda öğrenciden açıklama veya süreç kanıtı istenmiştir.
- Öğrencinin çalışmasını sözlü olarak açıklama ve gerekçelendirme fırsatı tanınmıştır.
- Değerlendirmede öğrencinin nihai üründen sorumlu olduğu ilkesi esas alınmıştır.
- Akademik dürüstlük ihlali durumunda ilgili kurumsal süreçlere uygun hareket edilmiştir.